

Gepantserde voertuigen

In De Militaire Spectator zijn de laatste tijd verscheidene artikelen verschenen over het gebruik van gepantserde infanterie, o.a. in het Westduitse leger. Daarom is het interessant de ontwikkeling van voertuigen door de Zwitserse firma *Mowag*, die door de *Henschel-Werke* voor de Duitsers werd voortgezet, aan een beschouwing te onderwerpen. Deze voertuigen zijn voor een gedeelte naast de HS-30 door de Duitsers beproefd. Daarnaast werden met deze voertuigen proeven gehouden door het Zwitserse en het Italiaanse leger.

De *Mowag* fabrieken hebben een serie rups- en wielvoertuigen ontwikkeld, waarbij zoals gebruikelijk op één onderstel verschillende uitvoeringen zijn gerealiseerd en wel personeelsvoertuigen en gevechtsvoertuigen met verschillende wapens.

De rupsvoertuigen vertonen een grote overeenkomst met de Franse serie gebaseerd op de lichte AMX-tank, bij de wielvoertuigen is overeenkomst met de Britse gepantserde wielvoertuigen te ontdekken.

Rupsvoertuigen

Afb. 1 geeft een beeld van de *Mowag* (Pirat) die zeer weinig verschilt van de *Henschel* (HMK-12) uitvoering. Het is een gepantserd personeelsvoertuig, met een openslaande koepel voor de commandant. Het voertuig biedt verder plaats aan één chauffeur en 10 man, die op dezelfde wijze gezeten zijn als in de DAF YP 408.

Enige technische gegevens zijn:

lengte:	560 cm;	pantsering:	8-20 mm;
breedte:	240 cm;	max. snelheid:	60 km/h;
hoogte:	205 cm;	bereik op de weg:	400 km;
gewicht:	12500 kg volbeladen;	bereik door het terrein:	250 km

Voor de deelneming aan het gevecht is een uitvoering geconstrueerd met een 2 cm Oerlikon mitrailleur, waarbij het voertuig ca. 20 cm hoger wordt en i.p.v. 10 man, 1 mitrailleursschutter en 6 man kunnen worden meegevoerd. Dit voertuig is nog in ontwikkeling.

De *Pirat* met een 9 cm antitank vuurmond (zie afb. 2), met een hoogte van 243 cm en een gevechtsgewicht van 13 500 kg toont zeker grote overeenstemming met de AMX-13 ton. De *Pirat* is echter meer de „Jagdpanzer”, waar de Duitsers nog altijd naar zoeken. Vergeleken met de AMX is de uitwerking van de vuurmond vermoed-

delijk groter (90 tegen 76 mm), de pantsering is echter nog geringer dan de toch al licht gepantserde Franse lichte tank (8-20 mm tegen 20-40 mm); daarentegen kan de *Pirat* 4 man vervoeren, de AMX slechts 3 man, echter met 2 extra mitrailleurs.

Wielvoertuigen

Hier treffen wij dezelfde familie van voertuigen aan als bij de rupsvoertuigen, daarenboven is er

Afb. 1 Gepantserd personeelsvoertuig *Pirat*; Zwitserse uitvoering (foto *Mowag*)

Afb. 2 Gepantserd antitank-voertuig *Mot. Pak Pirat* (foto *Mowag*)

Afb. 3 Gepantserd personeelsvoertuig op wielen; Westduitse proefuitvoering (HMR08) (foto *Henschel-Werke*)

nog een uitvoering met een raketwerper, die later afzonderlijk zal worden behandeld. Het personeelsvoertuig op afb. 3 is een Duitse beproevingsuitvoering (HMR08), waarbij de koepel is geopend en een mitrailleur Browning met een soort schild door de commandant wordt bediend.

De technische gegevens zijn:

lengte	= 531 cm;	pantsering	6-12 mm;
breedte	= 220 cm;	max. snelheid	85 km/h;
hoogte	= 220 cm;	bereik op de weg	400 km;
gewicht	= 8000 kg	aantal inzittenden	7 man
	volbeladen;		(incl. chauffeur).

Voor indeling bij verkenningseenheden, die verder ook met andere voertuigen uit deze familie zijn uitgerust, kan dit zeker als een bruikbare conceptie worden bestempeld, bijvoorbeeld voor het vervoer van de tirailleurgroep in een verkenningsspeloton.

De voertuigen in de 12-persoonsklasse, zoals de DAF YP 408 en de *Saracen* zijn hiervoor te groot. De draaicirkels van de HMR08, de YP-408 en de *Saracen* zijn respectievelijk 7,80 m, 17 m en 14,63 m. De HMR08 heeft de mogelijkheid tot vierwielbesturing.

Als voertuig voor het transport van gepantserde infanterie is bij de HMR08 het aantal te vervoeren personen te gering en de DAF YP 408 en de *Saracen* kunnen beter worden geacht.

Voor de actieve deelneming aan het gevecht is er een uitvoering met een 2 cm *Oerlikon* kanon (afb. 4) en een voertuig uitgerust met een 9 cm antitank kanon (afb. 5).

Zoals we bij het rupsvoertuig met antitank vuurmond een vergelijking met de AMX hebben gemaakt, is het bij het wielvoertuig met 9 cm kanon mogelijk een vergelijking te maken met de *Saladin* (afb. 6). Dit laatste voertuig is thans de standaard „Armoured car” in het „Armoured Car Regiment”, de Britse verkenningseenheid.

Bij deze vergelijking dient er wel aan te worden gedacht, dat de conceptie waarop deze voer-

Afb. 4 Gepantserd wielvoertuig met 2 cm Oerlikon mitrailleur (foto Mowag)

tuigen berusten, verschillend is. De *Saladin* is het voornaamste gevechtsvoertuig in een verkenningseenheid, het Mowag voertuig is een wapendrager voor een antitank vuurmond, die echter ook goed in een verkenningseenheid kan worden gebruikt, als wij daarnaast het voertuig met de Oerlikon mitrailleur zien.

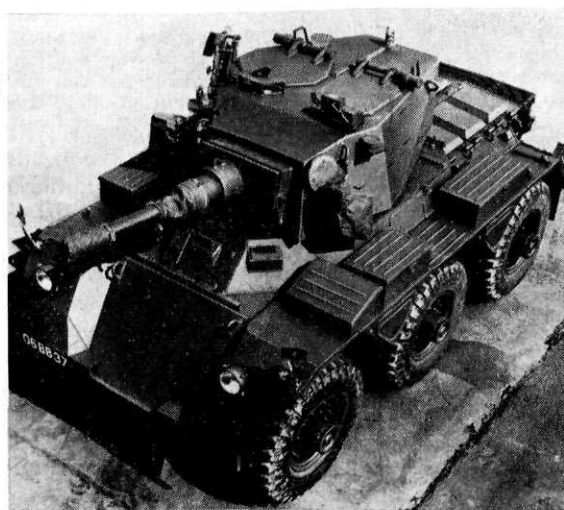
Vergelijking Mowag/HMR08 met 9 cm - *Saladin*

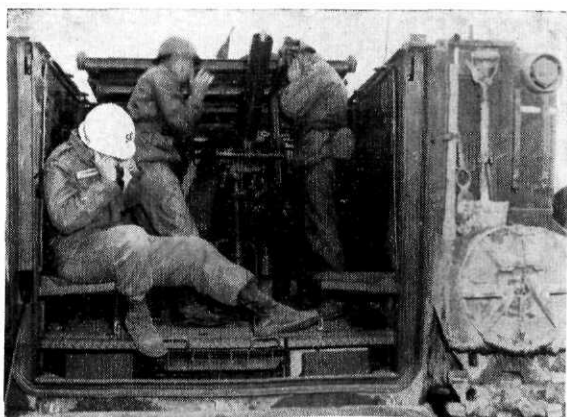
	Mowag	Saladin
lengte in cm	520	493
breedte in cm	220	254
hoogte in cm	246	226
motorvermogen in pk	177	160
vermogen/ton gewicht	20,3	15,3
pantsering in mm	6-12	8-16
bereik in km	400	400
aantal personen	4	3
gewicht volbeladen in kg	8700	11200
max. snelheid km/h	85	72
bewapening	76 mm	90 mm
	met H.E. granaat,	met at
	AT granaat en	granaat
	een granaatkartets!	

2.30 inch
Browning mitrailleurs,
waarvan 1 coaxiaal en
1 tegen luchtdoelen.

Afb. 6 *Saladin* in bovenaanzicht ((foto Alvis)

Afb. 5 Gepantserd wielvoertuig met antitank vuurmond (foto Mowag)

Afb. 7 M84, mortierdrager bij het afgaan van een schot (foto Food Machinery and Chemical Corporation)

De terreinvaardigheid zal voor beide voertuigen, alhoewel de Saladin 6 aangedreven wielen heeft, gezien de verhouding van motorvermogen tot gewicht, wel ongeveer gelijk zijn. Het silhouet van de Mowag is gunstiger, ook het inwendig comfort, de Saladin is echter zowel in de anti-tank- als de antipersoneel-rol te gebruiken. On-

gunstig bij de Saladin, speciaal bij rivierovergangen, is het veel grotere gewicht. Een interessante toevoeging van de bewapening bij de Saladin is de granaatkartets, „l'histoire se répète”: wij zien hetzelfde in de Amerikaanse Claymore, een antipersoneel-mijn op het granaatkartets principe gebaseerd.

Amerikaanse wapendrager voor de 4.2 inch mortier M84

De Food machinery and Chemical Corporation heeft voor het Amerikaanse leger een wapendrager voor de 4,2 inch mortier ontwikkeld op het onderstel van de M59 armoured personnel carrier (zie afb. 7).

Het vervoer geschiedt met geheel gesloten voertuig; bij het vuren van het voertuig af, worden bovenkleppen en achterklep geopend. Er wordt ook een grondplaat voor normaal vuur van de grond af meegevoerd.

Ook voor de M113 wordt een dergelijke wapendrager ontwikkeld, die tot dusver de T257 wordt genoemd.

Uit de buitenlandse vakpers

De moderne verdediging

Ten aanzien van de „moderne verdediging” doen zich de volgende mogelijkheden voor:

1. het *ontgaan* van een vijandelijke aanval;
2. het *voorkomen* van een vijandelijke aanval;
3. het *afslaan* van een vijandelijke aanval;
4. het *vernietigen* van de aanvallende vijand.

Ad 1

Het accepteren van deze mogelijkheid betekent, dat hiermee het *vertragend* gevecht als vorm van verdediging is geïntroduceerd, hetgeen wordt opgelegd door de omstandigheid, dat deze in de toekomst veelal zal moeten worden gevoerd op brede of zeer brede fronten. Het ontgaan van een vijandelijke aanval geschiedt doorgaans om tijd te winnen, dan wel om gunstiger voorwaarden te scheppen voor de verdediger, voor het nemen van het initiatief.

Ad 2

Deze, wel zeer actieve vorm van verdedigen heeft tot doel de vijandelijke strijdmacht te vernietigen, vooraleer deze tot de aanval kan overgaan. Dit soort van gevechtshandeling zal van bijzonder belang worden bij gebruik van tactische atoomwapens.

Ad 3

Dit is de meest voor de hand liggende vorm van verdedigen. Het doel kan zijn een vijandelijke aanval te stoppen, dan wel deze de doorgang door, of de toegang tot een gebied te ontzeggen.

Ad 4

Dit omvat alle gevechtshandelingen, die tot dit doel worden ondernomen, vóór, tijdens of na een vijandelijke

aanval. De meest voor de hand liggende vorm is de tegenaanval, doch ook de gewelddadige verkenning, de tegenactie met beperkt doel en de tegenvoorbereidingsaanval moeten eronder worden gerekend.

Schrijver onderkent de noodzaak de „opdracht” bij het verdedigend gevecht, in de toekomst, even duidelijk te omschrijven als dat tot nu toe, bv. bij de aanval, het geval is. Dit vooral in verband met de vele vormen van verdedigen, die mogelijk zijn. Hij acht het daarom in de eerste plaats nodig, dat bepaalde „moderne” termen, zoals „*offensieve verdediging*”, „*gebiedsverdediging*” en „*vertragende verdediging*” duidelijk worden omschreven.

Onder „*offensieve verdediging*” verstaat hij dan het type van operatie, waarbij het voorste te verdedigen gebied wordt ingericht met behulp van een minimale strijdmacht, nodig voor tijdige waarschuwing van een op handen zijnde aanval en om de aanvaller te kanaliseren in een voor hem minder gunstig terrein, dan wel hem te stoppen of in zijn bewegingen te belemmeren. Deze vorm van verdedigen moet bij voorkeur worden toegepast, aangezien zij het maximale gebruik van een offensieve strijdmacht ter vernietiging van de aanstormende vijand toelaat. De belangrijkste strijdmiddelen van de verdedigers worden immers in offensief optreden gebruikt, waarbij de vijand wordt vernietigd op een tijd en een plaats, die voor de verdediger het gunstigste zijn. Het is een actieve, agressieve vorm van verdedigen, die wordt uitgevoerd door het combineren van offensief en vertragend optreden, met de normale verdedigende gevechtshandelingen. De reserve heeft gewoonlijk een hogere prioriteit voor indeling van strijdkrachten en midelen, dan het voorste te verdedigen gebied en vormt zodoende de sleutel tot het succes. Deze vorm van